

[Aage Frandsen]

Men når man ser på, hvad det er for ting, man tager sig på, så er alle de økonomiske aspekter jo ikke med, og det er ikke så overraskende, for det har man valgt som arbejdsområde at holde lidt udenfor. Det, man har taget op, er mere de traditionelt politiske ting, som sandelig også er vigtige, men man har udeladt de mere økonomiske aspekter.

Det, som vi synes der kunne være større behov for at få studeret, er ting, som sker i øjeblikket, og som vi alle sammen har en fornemmelse af går ganske hurtigt i øjeblikket. Det gælder spørgsmålet om de økonomiske magtkoncentrationer, som vi ser nu, virksomheder, der lægges sammen. Hvem ved egentlig, hvem der ejer de virksomheder efterhånden? Ja, det gør de forhåbentlig selv, men borgere i det danske samfund kunne jo også have en interesse i at vide det.

Hvad betyder EF for os i øjeblikket? Det har vi jo aldrig rigtig fået undersøgt. Vi holder os hele tiden tilbage med at foretage den slags undersøgelser.

Hvis vi skal i gang med store pensionsreformer, var det også rart at få undersøgt, hvem der egentlig har magten i de eksisterende pensionskasser i øjeblikket, og hvem der har den i de forskellige lønmodtagerfonde, for at sikre, at der måske blev en større demokratisering, når man endelig gik i gang med en udbygning af dem.

Sådan er der nogle ting, som vi fra Folketingets side kunne have en interesse i at der blev forsket i, inden vi lovgiver på en række områder. Vi er ikke interesseret i ned i detaljer at blande os i, hvilken forskning der skal foregå; under ingen omstændigheder.

Når hr. Skramsager Skau derfor ikke rigtig kan se, at vi nu gør noget for demokratiet med selve forslaget, så er det jo, fordi forskerne skal have frit spil inden for det råderum, der i øvrigt ligger i forslaget. Men som der også står i fremsættelsestalen, så er det jo demokratiets vilkår, vi er bekymret for. Det er derfor, vi kommer med forslaget. Det er jo ikke bare for, at vore venner – jeg var ikke klar over, det var vores venner, alle dem her, f.eks. Håndværksrådet, Landbrugsrådet, Industrirådet, og hvem der ellers nævntes – skal med, som hr. Glistrup siger. Det er ikke for at skabe job. Det er jo, fordi vi er oprigtigt optaget af, at demokratiet en gang imellem kan have det lidt tungt. Og en

skønne dag kan det være, man kan konstatere, at demokratiets vilkår er forringet yderligere, og at det er blevet sværere at rette op på.

Det er hele spørgsmålet om gennemskuelighed. Det er da meget muligt, at regeringen med noget af det, den gør, er i stand til at sørge for, at det hele bliver mere gennemskueligt. Så er vi da glade for det. Men jeg tror nu nok, der er mange, der på baggrund af alt det, der skete i 1970 i forbindelse med kommunalreformen, i dag føler, at den ikke er det, som man i 1970 troede man fik ud af en kommunalreform.

Når vi har fremsat forslaget, er det altså ud fra en oprigtig bekymring for, om folk også har den indflydelse, som det formelle demokrati giver, en bekymring for, om folk er i stand til også at gennemskue disse ting. Det, at der er færre og færre, der melder sig ind i politiske partier, er nok et symptom. Man kan også sige, det er en sund reaktion mod partierne. Men i hvert fald er det en reaktion, som man nok i forhold til det formelle demokrati vil sige er lidt bekymrende.

Fra en række partiers side siger man, at man godt kan lide en række af de ting, der er indeholdt – jeg medtager ikke hr. Glistrup i den forbindelse – men at man ikke bryder sig om strukturen. Vi mener stadig væk, at det er fornuftigt med en struktur, der går på tværs af de traditionelle forskningsråd, men der er jo ikke noget til hinder for, at man så siger, at Det Humanistiske og Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd i højere grad burde belyse disse ting sammen.

Men det forudsætter selvfølgelig også, at de har nogle midler, og det er jo nok det, det skorter på i sidste ende for mange af disse forskningsopgaver. Når det står så skralt til rent forskningsmæssigt i Danmark på dette område, selv om der laves meget, men altså ikke sådanne dyberegående ting, så hænger det jo sammen med, at de økonomiske bevillinger aldrig har været særlig gode her, og specielt ikke inden for de senere år.

Endelig har forskningen i disse spørgsmål i Danmark traditionelt været betydelig ringere end f.eks. i Sverige og Norge, så selv om man laver disse ting, og selv om man giver flere midler, så er det ikke noget, der kan rettes op på fra den ene dag til den anden. Det er en tendens i retning af mere forskning i de samfundsmæssige forhold, vi er interesseret i at få fremmet.